

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ЧЕРНІГІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

10 грудня 2019 року

м. Чернігів

№ 75/18/17-р/к
Справа № 02-05/17-2019

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Дочірнє підприємство «Міськдобробут благоустрій» (ідентифікаційний код юридичної особи 40481559) (далі – ДП «Міськдобробут благоустрій») з 01.01.2017 по 10.12.2019 займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів у територіальних межах Бобровицької міської ради, із часткою 100 відсотків.

За відсутності конкуренції на ринку послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів у територіальних межах Бобровицької міської ради, споживачі не мають альтернативних джерел придбання зазначених послуг, окрім ДП «Міськдобробут благоустрій», яке рішеннями виконавчого комітету Бобровицької міської ради від 27.12.2016 № 151, від 19.01.2018 № 6 та від 24.01.2019 № 19 визначене виконавцем послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів.

У період з 09.07.2017 до 01.05.2019 ДП «Міськдобробут благоустрій» сформувало та застосовувало економічно необґрунтовані тарифи на послуги із збирання та вивезення твердих побутових відходів, до складу яких, зокрема, включені адміністративні витрати та витрати на збут в завищених розмірах.

За результатами розгляду справи № 02-05/17-2019 такі дії ДП «Міськдобробут благоустрій» визнано зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів у територіальних межах Бобровицької міської ради, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку (пункт 2 статті 50, пункт 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

На ДП «Міськдобробут благоустрій» накладено штраф у розмірі 10 000 (десять тисяч) гривень.

Адміністративна колегія Чернігівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), розглянувши матеріали справи № 02-05/17-2019 про порушення ДП «Міськдобробут благоустрій» законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Справа), та Подання з попередніми висновками у Справі відділу досліджень і розслідувань Відділення від 25.10.2019 № 75/19-пв/к,

ВСТАНОВИЛА:**1. Процесуальні дії**

(1) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 13.06.2019 № 75/17-2019/1-рп/к розпочато розгляд справи № 02-05/17-2019 за ознаками вчинення ДП «Міськдобробут благоустрій» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів у територіальних межах Бобровицької міської ради, а саме, встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

(2) Копія розпорядження про початок розгляду Справи була направлена ДП «Міськдобробут благоустрій» із супровідним листом від 13.06.2019 № 75-02/1116/1158.

(3) Головою Відділення надіслано Відповідачеві вимоги про надання інформації від 14.06.2019 № 75-02/1122/1165 та від 01.08.2019 № 75-02/1373/1431.

(4) Листом від 28.10.2019 № 75-02/1806/1881 Відповідачеві направлено копію Подання з попередніми висновками у справі від 25.10.2019 № 75/19-пв/к.

(5) Листом від 06.11.2019 № 112 (вх. від 14.11.2019 № 75-01/1777/2190) Відповідач надав Відділенню відповідь на Подання з попередніми висновками у Справі.

2. Відповідач

(6) Відповідачем у Справі є ДП «Міськдобробут благоустрій» (ідентифікаційний код юридичної особи 40481559; місцезнаходження: вул. Комунарська, буд. 25, м. Бобровиця, Чернігівська обл., 17400) (далі – Підприємство, Відповідач).

(7) Як вбачається із відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності Відповідача є виготовлення виробів із бетону для будівництва (КВЕД 23.61); додатковим – збирання безпечних відходів (КВЕД 38.11).

(8) Підприємство визначено виконавцем послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів (далі – Послуги) на підвідомчій території Бобровицької міської ради на конкурсних засадах рішеннями виконавчого комітету Бобровицької міської ради, зокрема, від:

- 27.12.2016 № 151 «Про визначення ДП «Міськдобробут благоустрій» уповноваженою юридичною особою щодо збирання та вивезення ТПВ» – в 2017 році (з 01.01.2017);

- 19.01.2018 № 6 «Про визначення ДП «Міськдобробут благоустрій» уповноваженою юридичною особою щодо збирання та вивезення ТПВ» – в 2018 році (з 01.02.2018);

- 24.01.2019 № 19 «Про визначення ДП «Міськдобробут благоустрій» уповноваженою юридичною особою щодо збирання та вивезення твердих побутових відходів» – в 2019 році (з 01.02.2019) (далі разом – Рішення Ради).

(9) У розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» ДП «Міськдобробут благоустрій» є суб'єктом господарювання.

3. Визначення монопольного (домінуючого) становища

(10) Становище ДП «Міськдобробут благоустрій» на ринку послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів у територіальних межах Бобровицької міської ради (далі – Ринок), визначається відповідно до Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика).

(11) Згідно з пунктом 2.2. Методики етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення можуть змінюватися залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

(12) У відповідності до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

(13) Об'єктом аналізу є – ДП «Міськдобробут благоустрій», яке надає послуги із збирання та вивезення твердих побутових відходів.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

(14) Об'єктом аналізу є – послуги із збирання та вивезення твердих побутових відходів.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

(15) У відповідності до пункту 4.1. Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

(16) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

(17) Відповідно до статті 1 Закону України «Про відходи» побутові відходи – відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення; послуги з вивезення побутових відходів – збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування.

(18) Отже, товаром у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та згідно пункту 4 Методики є послуги із збирання та вивезення твердих побутових відходів.

3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

(19) Покупцями (споживачами, користувачами) послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати Послуги від ДП «Міськдобробут благоустрій» у територіальних межах Бобровицької міської ради.

3.3. Визначення товарних меж ринку

(20) У відповідності до пункту 5.1. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

(21) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими зокрема є:

- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
- подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
- наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
- відсутність суттєвої різниці в цінах;
- взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

(22) Послуги із збирання та вивезення твердих побутових відходів відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з урахуванням пункту 5.1. Методики є товаром, який не має заміників, оскільки споживач Послуг не має можливості замінити їх іншими.

(23) Отже, за таких обставин товарними межами ринку є послуги із збирання та вивезення твердих побутових відходів.

3.4. Визначення географічних меж ринку

(24) У відповідності до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.

(25) Відповідно до Методики, для регіональних ринків, якщо ступінь відкритості ринку становить менше 30 %, територіальними (географічними) межами ринку є конкретно визначена певна територія.

(26) Згідно з Рішеннями Ради Відповідач надає Послуги на підвідомчій території Бобровицької міської ради.

(27) Отже, територіальними (географічними) межами ринку послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів є територіальні межі Бобровицької міської ради.

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатись становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

(28) У відповідності до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.

(29) Протягом 2017-2018 років та поточного періоду 2019 року структура Ринку не змінювалась: відповідно до Рішень Ради у 2017-2019 роках ДП «Міськдобробут благоустрій» – єдиний виконавець Послуг.

(30) Отже, часові межі ринку послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів визначаються як проміжок часу з 01.01.2017 по 10.12.2019.

3.6. Розрахунок частки суб'єктів господарювання на ринку

(31) Згідно з пунктом 8.1. Методики обсяг ринку, на якому визначається монопольне (домінуюче) становище, визначається як загальний обсяг надходження товару на ринок.

(32) Відповідно до частини третьої статті 35¹ Закону України «Про відходи» виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

(33) Як було зазначено, Рішеннями Ради ДП «Міськдобробут благоустрій» визначено єдиним виконавцем послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів, у зв'язку з чим споживачі позбавлені права вибору виконавця Послуг у територіальних межах Бобровицької міської ради.

(34) Отже, частка ДП «Міськдобробут благоустрій» на ринку послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів у територіальних межах Бобровицької міської ради протягом 2017-2018 років та поточного періоду 2019 року становить 100 відсотків.

3.7. Визначення потенційних конкурентів

(35) Відповідно до Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.

(36) Згідно з частиною третьою статті 35¹ Закону України «Про відходи» виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

(37) Участь у конкурсах на набуття права виконання послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території мають право взяти підприємства, установи та організації всіх форм власності у сфері поводження з відходами (пункт «е» частини першої статті 16 Закону України «Про відходи»).

(38) Пунктом 3 Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 (із змінами), передбачено, що учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання: установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами; які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

(39) Потенційні конкуренти ДП «Міськдобробут благоустрій» на ринку послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів відсутні, оскільки Послуги надає виключно цей виконавець у територіальних межах Бобровицької міської ради.

(40) Отже, конкуренція на ринку послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів у територіальних межах Бобровицької міської ради відсутня.

3.8. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

(41) Відповідно до пункту 9.2. Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

(42) Найважчий адміністративний бар'єр входу на ринок послуг з вивезення побутових відходів: відповідне рішення органу місцевого самоврядування, прийняте за результатами проведення конкурсу з визначення виконавця Послуг на певній території. При цьому, вхід нового суб'єкта господарювання на Ринок можливий лише за умови виходу з Ринку діючого суб'єкта.

(43) Ринок, при цьому, має свої специфічні особливості, зокрема, виконавець Послуг зобов'язаний мати у наявності спеціально обладнані транспортні засоби та необхідне обладнання (сміттєвози, контейнери для збору побутових відходів тощо).

(44) Отже, споживачі Послуг не можуть самостійно обрати виконавця таких послуг.

3.9. Установлення монопольного (домінуючого) становища

(45) Відповідно до абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

(46) Ураховуючи вищезазначене, ДП «Міськдобробут благоустрій» з 01.01.2017 по 10.12.2019 займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів у територіальних межах Бобровицької міської ради, з часткою 100 відсотків.

4. Зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку

(47) Відповідно до пункту 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монополієм (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

4.1. Обставини справи

(48) Основні засади організаційних, господарських відносин, що виникають у сфері послуг з поводження з побутовими відходами, регулюються Законами України «Про житлово-комунальні послуги» та «Про відходи», Правилами надання послуг з поводження з побутовими відходами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 № 318, чинній з 01.05.2019).

(49) Послуги, зокрема, з поводження з побутовими відходами є комунальними послугами (пункт 2 частини першої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги»).

(50) Частиною третьою статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» встановлення цін/тарифів на комунальні послуги, затвердження норм споживання комунальних послуг віднесено до повноважень органу місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг.

(51) Встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, послуги з постачання гарячої води, які встановлюються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг), транспортні та інші послуги належить до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад (підпункт 2 пункту «а» статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).

(52) Згідно з пунктом 4 частини першої статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» порядку формування тарифів на комунальні послуги, що встановлюються органами місцевого самоврядування, затверджує Кабінет Міністрів України.

(53) Порядок формування тарифів на Послуги затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 № 1010 (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 № 318, чинними з 01.05.2019) (далі – Порядок).

(54) Структура тарифів на Послуги має складатися з економічно обґрунтованих витрат (пункт 2 Порядку), зокрема:

економічно обґрунтовані плановані витрати – витрати, планування яких здійснюється з дотриманням вимог стандартів, нормативів, норм технологічних регламентів, а також вимог щодо надання послуг визначеної кількості та якості з урахуванням економічних і природно-кліматичних особливостей регіону;

повна планована собівартість послуг – економічно обґрунтовані плановані витрати підприємства, що бере участь у наданні послуг з поводження з побутовими відходами, включаючи витрати з операційної діяльності, фінансові витрати, пов'язані з основною діяльністю;

тарифи на послуги – вартість надання послуги з вивезення, перероблення та захоронення 1 куб. метра або 1 тонни (за наявності вагового обладнання) побутових відходів відповідної якості, розрахована на основі економічно обґрунтованих планованих витрат, планованого прибутку.

(55) Формування тарифів на Послуги підприємством здійснюється відповідно до річних планів надання послуг і економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних і галузевих нормативів (норм) витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків та кошторисів, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів) та цін у

планованому періоді, встановлених на підставі індексів зміни цін виробників промислової продукції (пункт 3 Порядку).

(56) Відповідно до пункту 5 Порядку планування витрат для включення їх до повної планованої собівартості послуг за кожною операцією поводження з побутовими відходами здійснюється з урахуванням витрат з операційної діяльності, фінансових витрат, пов'язаних з основною діяльністю.

(57) До планованих витрат з операційної діяльності включаються: планована собівартість реалізованих послуг, адміністративні витрати, витрати із збуту послуг та інші операційні витрати.

(58) ДП «Міськдобробут благоустрій» з 09.07.2017 надає Послуги за тарифами, встановленими рішенням виконавчого комітету Бобровицької міської ради від 21.06.2017 № 78 «Про встановлення тарифів на послуги зі збирання та вивезення ТПВ» на підставі розрахунків Відповідача:

- для населення – 120,10 грн з ПДВ за 1 м³;
- для бюджетних організацій – 125,72 грн з ПДВ за 1 м³;
- для інших споживачів – 131,19 грн з ПДВ за 1 м³;
- для населення в комунальному секторі (на 1 мешканця):
 - повністю благоустроєні житлові будинки – 12,01 грн з ПДВ;
 - із середнім благоустроєм – 14,41 грн з ПДВ;
 - для приватного сектору – 20,05 грн з ПДВ.

(59) На момент розрахунку та встановлення тарифів на Послуги діяв Порядок у редакції від 24.07.2014 із змінами (далі – Попередня редакція Порядку).

(60) Абзацом восьмим пункту 15 Попередньої редакції Порядку встановлено, що адміністративні витрати включаються до тарифів у розмірі, що не перевищує **15 відсотків** планованої виробничої собівартості. Темпи зростання адміністративних витрат не повинні перевищувати визначеного рівня інфляції.

(61) Витрати із збуту послуг включаються до тарифів у розмірі, що не перевищує **5 відсотків** планованої виробничої собівартості послуг (пункт 17 Попередньої редакції Порядку).

(62) ДП «Міськдобробут благоустрій» листом від 11.04.2019 № 42 (вх. від 17.04.2019 № 75-01/855/992) надало Відділенню копії розрахунків тарифів на Послуги, структура яких наведена в Таблиці 1:

Таблиця 1

Статті витрат	Рівень витрат, тис. грн	Рівень витрат, грн на 1 м ³
Обсяг вивезення побутових відходів – 5000 м ³ , в т.ч.: - населення – 3500 м ³ ; - бюджетні установи – 900 м ³ ; - інші споживачі – 600 м ³		
Витрати операційної діяльності	455514	91,103
Виробнича собівартість послуг, в т.ч.:	324672	64,934
прямі матеріальні витрати	187617	37,524
прямі витрати з оплати праці	86890	17,378
інші прямі витрати	19116	3,823
загальновиробничі витрати	31049	6,209
Адміністративні витрати	50697	10,140
Витрати на збут	80145	16,029
Інші операційні витрати	-	-
Рентабельність по підприємству 12 %	54662	10,932
Тариф для населення (без ПДВ)		100,083
Тариф для бюджетних установ (без ПДВ)		104,768
Тариф для інших споживачів (без ПДВ)		109,324

(63) Отже, до складу тарифів на Послуги Підприємством були включені:

- адміністративні витрати у розмірі 10,140 грн на 1 м³, що становить 15,6 % від виробничої собівартості послуг (10,140 грн / 64,934 грн × 100 % = 15,6 %), що не відповідає абзацу восьмому пункту 15 Попередньої редакції Порядку;

- витрати на збут у розмірі 16,029 грн на 1 м³, що становить 24,7 % від виробничої собівартості послуг (16,029 грн / 64,934 грн × 100 % = 24,7 %), що не відповідає пункту 17 Попередньої редакції Порядку.

(64) Але, відповідно до вимог Попередньої редакції Порядку адміністративні витрати не можуть перевищувати 9,740 грн на 1 м³ (64,934 грн × 15 % / 100 % = 9,740 грн), а витрати на збут – 3,247 грн на 1 м³ (64,934 грн × 5 % / 100 % = 3,247 грн).

(65) Порівняльний аналіз витрат, розрахованих ДП «Міськдобробут благоустрій», з витратами згідно вимог Попередньої редакції Порядку, наведено в Таблиці 2.

Таблиця 2

Статті витрат	Рівень витрат, грн на 1 м ³		Різниця, грн на 1 м ³
	розраховані Підприємством	згідно вимог Попередньої редакції Порядку	
Витрати операційної діяльності	91,103	77,921	+13,182
Виробнича собівартість послуг, в т.ч.:	64,934	64,934	-
прямі матеріальні витрати	37,524	37,524	-
прямі витрати з оплати праці	17,378	17,378	-
інші прямі витрати	3,823	3,823	-
загальновиробничі витрати	6,209	6,209	-
Адміністративні витрати	10,140	9,740	+0,40
Витрати на збут	16,029	3,247	+12,782

(66) Таким чином, ДП «Міськдобробут благоустрій» розрахувало планові витрати на надання Послуг з порушенням вимог чинного законодавства у сфері житлово-комунальних послуг, зокрема, із включенням до їх складу адміністративних витрат та витрат на збут в завищених розмірах, що призвело до встановлення економічно необґрунтованих тарифів на Послуги та, в свою чергу, до порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку Відповідача.

(67) Відсутність конкуренції на ринку послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів у територіальних межах Бобровицької міської ради позбавляє Відповідача необхідності досягати переваг над іншими суб'єктами господарювання за рахунок власних досягнень (наприклад, спонукання споживачів до отримання Послуг саме ДП «Міськдобробут благоустрій»).

(68) Слід зазначити, що з 01.05.2019 постановою Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 № 318 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» внесені зміни до Порядку формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 № 1010, якими, зокрема, зняті відсоткові обмеження адміністративних витрат та витрат на збут.

4.2. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

(69) Такі дії ДП «Міськдобробут благоустрій» були б неможливі за умов існування конкуренції на Ринку, оскільки споживачі мали б змогу відмовитись від Послуг Підприємства та звернутись до інших суб'єктів господарювання, з метою отримання послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів за більш низькими тарифами.

(70) Завдяки своїй ринковій владі Підприємство має можливість диктувати свої умови надання Послуг, зокрема, шляхом встановлення економічно необґрунтованих тарифів на них, та завдати шкоди інтересам споживачів.

4.3. Зловживання Відповідачем монопольним (домінуючим) становищем на ринку

(71) Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента та не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.

(72) Суб'єкти господарювання зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію (частина друга статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

(73) Згідно з частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, є зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку (пункт 1 частини другої статті 13).

(74) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції.

(75) Згідно зі статтею 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

(76) Ураховуючи вищезазначене, дії ДП «Міськдобробут благоустрій», які полягали у формуванні і застосуванні з 09.07.2017 до 01.05.2019 економічно необґрунтованих тарифів на Послуги, встановлених рішенням виконавчого комітету Бобровицької міської ради від 21.06.2017 № 78, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, шляхом встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

(77) З 01.05.2019 порушення припинено, у зв'язку із внесенням постановою Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 № 318 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» змін до законодавства.

5. Заперечення Відповідача та їх спростування

(78) Листом вих. від 06.11.2019 № 112 (вих. від 14.11.2019 № 75-01/1777/2190) ДП «Міськдобробут благоустрій» повідомило, що ознайомилось із Поданням з попередніми висновками у Справі та взяло до відома всі можливі наслідки вчиненого порушення законодавства; при нарахуванні розміру штрафу просить врахувати наступне:

- діяльність ДП «Міськдобробут благоустрій» з надання Послуг за 2017-2018 роки є збитковою;
- Підприємство в подальшому зобов'язується дотримуватись вимог чинного законодавства у сфері житлово-комунальних послуг та законодавства про захист економічної конкуренції.

(79) Отже, Відповідачем не надано зауважень та заперечень на Подання з попередніми висновками у Справі.

6. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення у справі

(80) Доказами, зібраними у Справі, доведено, а наданими Відповідачем поясненнями не спростовано висновок про те, що ДП «Міськдобробут благоустрій», займаючи з 01.01.2017 по 10.12.2019 монополіне (домінуюче) становище на ринку послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів у територіальних межах Бобровицької міської ради, з часткою 100 відсотків, своїми діями, які полягали у формуванні і застосуванні з 09.07.2017 до 01.05.2019 економічно необґрунтованих тарифів на Послуги, встановлені рішенням виконавчого комітету Бобровицької міської ради від 21.06.2017 № 78, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

7. Визначення розміру штрафу

(81) Зловживання монополіним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

(82) Відповідно до абзацу другої частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, визначене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

(83) Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ДП «Міськдобробут благоустрій» за 2018 рік становить 4 583 100 грн (Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва за 2018 рік (форма № 2-м)).

(84) При визначенні розміру штрафу адміністративною колегією Відділення враховано такі обставини:

- порушення законодавства про захист економічної конкуренції Відповідачем вчинено вперше;
- визнання Відповідачем вчиненого порушення;
- співпраця з Відділенням;
- припинення порушення.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 та 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Чернігівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що у період з 01.01.2017 по 10.12.2019 дочірнє підприємство «Міськдобробут благоустрій» (ідентифікаційний код юридичної особи 40481559; місцезнаходження: вул. Комунарська, буд. 25, м. Бобровиця, Чернігівська обл., 17400) займало монополіне (домінуюче) становище на ринку послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів у територіальних межах Бобровицької міської ради, з часткою 100 відсотків.

2. Визнати дії дочірнього підприємства «Міськдобробут благоустрій», які полягають у формуванні і застосуванні з 09.07.2017 до 01.05.2019 економічно необґрунтованих тарифів на послуги із збирання та вивезення твердих побутових відходів, встановлених рішенням виконавчого комітету Бобровицької міської ради від 21.06.2017 № 78, порушенням, передбаченим пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За порушення, вказане в пункті 2 резолютивної частини рішення, накласти на дочірнє підприємство «Міськдобробут благоустрій» штраф у розмірі 10 000 (десять тисяч) гривень.

4. Зобов'язати дочірнє підприємство «Міськдобробут благоустрій» усунути наслідки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, наведеного в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, про що повідомити Відділення з наданням копій підтверджуючих документів у двомісячний строк з дня отримання рішення.

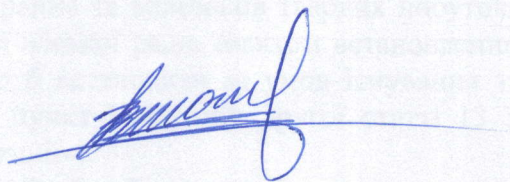
Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф повинен бути сплачений у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Згідно з частиною п'ятою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за кожен день прострочення сплати штрафу стягується пеня у розмірі півтора відсотка від суми штрафу.

Згідно з частиною восьмою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» дочірнє підприємство «Міськдобробут благоустрій» зобов'язано протягом п'яти днів з дня сплати штрафу надіслати до Чернігівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржено до господарського суду.

Голова

В.В. Виноградов